

Windisch László: Tarsolynak befellegzett

[Figyelő online](#)

Budapest, 2015. március 21. **Tarsolynak befellegzett**

Van még dolga a felügyeletnek a brókerbotránnal érintett cégekkel, vagy már a nyomozó hatóságok hatáskörébe tartozik minden teendő?

Mindhárom cég esetében megtörtént az engedély visszavonása és a felszámolás elrendelése, ezzel a felügyeleti szakasz lényegében befejeződött. Foglalkoznunk kell viszont még a vezető tisztségviselők – büntetőjogon kívüli - személyes felelősségre vonásának a kérdésével. Az erre irányuló eljárások még folyamatban vannak, ugyanakkor egyértelmű, hogy a tényállás különösebb tisztázást nem igényel.

Mi lehet a következménye a személyes felelősség megállapításának? Akár végleg el is tilthatják az érintetteket a pénzügyi tevékenységtől?

Az eljárásokat azért fontos lefolytatni, mert ha azok, akiknek személyes felelősségét esetleg megállapítjuk, később vezető tisztségviselőként szeretnének az MNB által felügyelt szektorban bárhol elhelyezkedni, akkor az engedélykérelmüket – az eljárások nyomán várható megállapításaink miatt – a jó üzleti hírnév hiányára hivatkozva el lehet utasítani. Emiatt is mindenképpen komolyan vesszük a személyi felelősség alapos kivizsgálását. Bíróságot is kiszabhatunk rájuk, amelynek jogszabályok biztosította maximális mértéke viszont ma még aránytalanul kicsi ahhoz a vagyonhoz képest, ami ezekben az ügyletekben köddé vált. Jelenleg 20 millió forint a büntetés maximuma, ami az eltűnt összeghez képest megmosolyogtatón kevés.

Vagyis Tarsoly Csabának befellegzett az üzleti életben?

Még nem zárult le ez a vizsgálat, de az ismert tények miatt valószínűsíthető, hogy a pénzügyi szektorok tekintetében igen. Az ő jó üzleti hírneve, ami a pénz- és tőkepiacokon feltétele vezető tisztség vállalásának, valószínűleg nehezen lenne megállapítható.

Az aránytalanságot említette a bírság és az elsíbolt összegek között. Van bármilyen jele annak, hogy az utolsó napokban komoly vagyonkimentés zajlott ezeknél a vállalkozásoknál?

Kifejezetten erre utaló jeleket nem találtunk.

Mert annyira ügyesen csinálták, vagy, mert más volt a felügyeleti ellenőrzés iránya?

Valóban, a felügyeleti vizsgálatok iránya alapvetően más. A rendőrségnek van egy, a vagyon-visszaszerzésre specializált egysége a Nemzeti Nyomozó Irodán belül, ők fogják feltárni, hogy mi lett a vagyonnal. A felügyeleti munka fókuszában a prudenciális szabályok megsértésének a vizsgálata áll. Mindhárom esetben azon alapult az engedély visszavonásáról szóló döntés, hogy hiányzik az ügyfélvagyon, a cégtulajdonosok nem tudnak vele elszámolni. Ezek a ténykérdések, függetlenül attól, hogy ezek a pénzek mikor és merre tűntek el. Az MNB-nek a felügyeleti feladatokat ellátó részlege – bár ezt néha tévesen így gondolják – nem rendelkezik nyomozati jogkörrel. Az MNB nem bűnüldöző szerv, ezen esetekben pedig nyilvánvaló bűncselekményekről lehet szó.

Elképzelték, hogy a bukott brókercégeknél már korábban készültek arra, hogy gondok lesznek, és jóval a vizsgálatok előtt kimentették külföldre a saját vagyonukat?

A magánvagyonok vizsgálatára sem terjedt ki az ellenőrzésünk, mert az ilyen típusú nyomozás nem a mi dolgunk. A rendőrség tudomásom szerint megtette a szükséges intézkedéseket, nagyon széles körben került sor vagyonzárásra, a vezető tisztségviselők magánvagyonát illetően is.

A történekből okulva a felügyelet a szektor többi szereplőjét is górcső alá vette. Lesznek még bedőlések?

Előrehaladott szakaszban vannak a vizsgálatok, s eddig nem bukkantunk semmi olyan rendellenességre, ami azonnali intézkedést igényelt volna.

Ha lenne rendszerszintű kockázat, az már kibukott volna a vizsgálatok korábbi szakaszaiban?

Minden bizonnyal. És ahogy eddig is, a közvélemény korrekt tájékoztatását hitelességi kérdésként felfogva, az esetleges problémákról tájékoztatást adnánk.

Szintén nagy befolyással van erre a piacra a vagyonvándorlás. A kisbefektetők bizalma megingott, a megtakarításaikat a bankokhoz, illetve az Államkincstárhoz kezdték el átcsoportosítani tavasz elején. Számítani lehet arra, hogy ennek hatására megrendül egy-két pénzügyi vállalkozás?

Az MNB adatai szerint általánosságban nem beszélhetünk a bizalom megingásáról. Sem az ügyfélszám, sem a kezelt vagyon mérete nem mutat olyan változást, amiből ilyen következtetést lehetne levonni. A piaci szereplők közül a bankok inkább nyertesei ennek a folyamatnak, s a nagyobb, de nem banki háttérrel működő vállalkozásoknál sem érzékelhető jelentősebb elvándorlás. Az ennél kisebb cégek egy részénél már valóban tapasztalni ilyen. Figyelembe véve a BEVA díjmelkedését, illetve a Quaestor kártalanítási alapba való befizetési kötelezettséget, konszolidáció várható a piacon. A folyamat végén kevesebb szereplő maradhat talpon, felvásárlásokra, összeolvadásokra kerülhet sor.

Most már kormány szinten is felvetik, hogy illő volna tisztázni a korábbi felügyeleti vezetők szerepét a brókerbotrányban. Házon belül folyik ilyen munka?

Áttekintettük az összes korábbi vizsgálati anyagot, hogy tanuljunk belőlük és jobban megismerjük ezeknek a visszaéléseknek a metodikáját. Mondhatjuk, hogy sikerült „főlkapcsolni a lámpát” egy addig sötét szobában, és most már teljesen más szemmel tudjuk értelmezni a korábban beküldött adatokat. Ugyanakkor nem a Magyar Nemzeti Bank feladatköre a korábbi felügyeleti vezetők felelősségének a megállapítása, mivel az MNB nem jogutódja a felügyeleti feladatokat 2013 októberéig ellátó PSZÁF-nak. Törvényi előírás alapján vettük át a pénzügyi felügyelési feladatokat, s nem a köznyelvi fordulatként olykor emlegetett integrációról volt szó.

Akkor kinek lenne a dolga a felelősség tisztázása?

A Parlament költségvetési bizottsága felállított ez ügyben egy albizottságot, ezen a fórumon merülhet fel ez a kérdés. Úgy tudom, az albizottság megkereste írásban a korábbi vezetőket. Tőlünk is kértek felvilágosítást, a válaszukat már elküldtük. Nem az én tisztem, hogy ebben a kérdésben markánsan állást foglaljak, de az biztos, hogy az akkori szabályozói környezet sem volt megfelelő arra, hogy a felügyeletnek lehetősége legyen nagy biztonsággal kiszűrni ezeket a jogsértéseket.

Több törvénymódosító javaslattal is éltek a kontroll megerősítése érdekében. Például az ügyfelek bármikor ellenőrizni tudják majd elektronikus úton a számláikat. Hol tart a javaslatok megvalósítása?

Már a Parlament előtt van a csomag, kisebb módosítások még lesznek, s a jelenleg ismert törvényalkotási menetrend szerint május végén szavazhatnak az előterjesztésről a képviselők. Sok módosítás már a nyáron hatályba lép. Ezek – a piac biztonságos működése, a fogyasztóvédelem érdekében is – olyan hatáskörökkel ruházzák fel az MNB-t, amelyekkel korábban nem rendelkezett. A legfontosabb módosításnak én is azt tartom, amit ön kiemelt, azaz a befektetési szolgáltatók ügyfeleinek lehetőségük lesz a jegybank honlapján havi egyenlegüket áttekinteni. Erre leghamarabb 2016 januárjában lesz lehetőség, a felkészülés ugyanis némi időt igényel. Az informatikai háttér létrehozására közbeszerzést kell kiírunk, s az eljárás időigénye miatt jövő év elejénél hamarabb nem tud elindulni a rendszer.

De a technikai előkészítés attól függetlenül már zajlik, hogy a szavazás még odébb van?

Igen, zajlik a felkészülés. Amikor megvalósul, erősíti majd az ügyfelek bizalmát, hogy a szolgáltatótól független hatóságnál meg tudnak győződni arról, hogyan áll értékpapírszámlájuk egyenlege. Szintén nagyon fontos, hogy a befektetési szolgáltatók rá lesznek kényszerítve arra, hogy valós analitikát küldjenek a jegybanknak. Nem kockáztathatják meg – mint a korábbi brókerügyeknél történt –, hogy az ügyfelek kétharmadát kihagyják a listából, vagy nem a valós egyenleget tüntetnek föl, mert ez gyorsan ki fog bukni. Lesz egy valós analitikánk, amit össze tudunk vetni az értékpapírokat nyilvántartó szervezetekkel, például az KELER-rel, vagy a külföldi letétkezelőkkel.

Gondolom, az egyik legkritikusabb pont az adatvédelem, az, hogy ki férhet hozzá majd az érzékeny ügyféladatokhoz a jegybanki rendszeren keresztül.

Mi anonim módon fogjuk ezeket az adatokat megkapni. Az ügyfélnek lesz egy azonosító száma, amit a szolgáltató ad ki.

Tehát az ügyfél az azonosító számmal tudja majd lekérni az adatokat?

Az azonosító mellé kapnak egy, csak rövid ideig használható jelszót is. Erről a havonta érkező elszámolásban tájékoztatja őket a szolgáltatójuk.

Havonta fog változni a jelszó?

A mostani terveink szerint havonta fog változni. A kiküldött értesítőben lesz majd az aktuális, egyetlen havi egyenleg lekérdezésére jogosító jelszó. Szerintem ez erős védettséget jelent. Ki tudja ezt feltörni? Az, akinek illegálisan a birtokába kerül a havi egyenlegértesítő, amiből megismerheti a jelszót. De ezzel semmit nem ér, mert jegybanki honlapról kizárólag ugyanaz az információ szerezhető meg, mint az értesítőből.

Ez egy önálló felület lesz az MNB oldalán?

Igen. Létrehozunk egy tájékoztató- információs részt, illetve a tervek szerint az ügyfél az észrevételeit is elküldheti majd ezen az oldalon keresztül, ha problémát észlel a számlájánál.

Keretes írás

A beszélgetés során az éleződő Varga-Matolcsy konfliktusra is rákérdeztünk. A téma a devizás autóhitelekkel összefüggésben került elő. A jegybank szerint ebben a körben is szükség lenne a forintosításra, s a javaslatukat a kormányon belül felkarolta Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter is. A Nemzetgazdasági Minisztérium korábban úgy foglalt állást, hogy az autóhitelesekre nem terjedhet ki a forintosítás. Ezért megkérdeztük Windisch Lászlót, hogy:

Ez az ügy is azt a fajta konfliktust mutatja fel, amit sejteni lehet Varga Mihály és Matolcsy György között?

Én nem látok konfliktust. A Magyar Nemzeti Bank a rá vonatkozó törvényben megfogalmazottak szerint támogatja a kormány gazdaságpolitikáját. A stratégiai partnerei vagyunk a kormánynak a gazdaságpolitika végrehajtásában, és ennek kulcsszereplője Varga Mihály és Matolcsy György is. Az természetes, hogy számtalan ötlet merül föl mindkét oldalon. Nem is kell, hogy mindenben egyetértsünk, de én egy jó stratégiai együttműködést látok. A közbeszéd egy része kap föl egy-két félreérthető nyilatkozatot, és mutat be állítólagos konfliktusokat.

A sajtó fújta fel azt a kijelentését Varga Mihálynak, hogy ő kirúgná azt az alkalmazottját, aki a Magyar Nemzeti Bank munkáját kritizálja? (Nagy Márton, a jegybank egyik igazgatója a bankadóval kapcsolatos, a tárca és a jegybank közötti lényeges nézetkülönbségről beszélt pár nappal ezelőtt).

Azt hiszem, az okozhatta a félreértést, hogy ennek a véleménynek valamifajta kritikai élt tulajdonítottak. Az MNB a bankadóra, mint lehetséges hitelösztönzési eszközre tekint azután, hogy sikerült konszolidálni a költségvetést. Szerintünk már nem egyszerűen adópolitikai, fiskális jelentősége van a bankadónak, sokkal inkább olyan funkciót látunk benne, ami a növekedés szolgálatába állítható. De ez nem kritika a tárca felé, természetesen ők az adópolitika felelősei. A jegybank pusztán annyit tesz, hogy – élve erre vonatkozó jogkörével – szakmai javaslatokat fogalmaz meg.

Keretes írás

Százezren még megoldásra várnak

A Magyar Nemzeti Bank adatai nem azt mutatják, hogy tömegesen lennének csalódottak az érintettek a devizahiteles elszámolás miatt. Pedig a közhangulat mégis az, hogy a legtöbben keveslik a visszakapott összeget. Önmagában az elszámolás kapcsán mindenkinek elégedettnek kellene lennie, hiszen pénz állt a házhoz, mégis sokan elégedetlenek.

Az MNB számai szerint ez nem az általános álláspont. „Az elégedett csendes többség hallgat, sőt – vállalva inkább a sorban állást – lejárt szerződése után bankfiókjában gyorsan készpénzben vette fel a visszajáró pénzt” – mondják. A 2,1 millió emberből, aki részese az elszámolásnak, 1,150 millió volt ügyfélnek már korábban megszűnt a szerződése. Ők azok, akik már nem tartoztak a bankjuknak, viszont pénzt kaptak vissza. Nekik tehát az elszámolás miatt a jegybank szerint nincs okuk csalódottnak lenni. További mintegy 48 ezer szerződés esetében az a helyzet, hogy az elszámolás pillanatában ugyan még tartoztak a pénzügyintézetnek, de a visszajáró összeggel lenullázódott a tartozásuk. A még élő 657 ezer szerződés esetében is elmondható – köztük lapunkkal a jegybankban -, hogy a tartozások szinte kivétel nélkül csökkentek. A fennmaradó közel 245 ezer, már követeléskezelőhöz került követelésnél pedig a késedelmi költségeket csökkenthette, akár a tartozástól való szabaduláshoz is segíthetett az elszámolás.

A félreértést két okra vezethető vissza. Az egyik, hogy sokan az elszámolástól várták a korábbi árfolyamvesztés teljes kompenzálását is, miközben a Kúria döntése szerint erre nem volt jogszabályalkotás útján lehetőség. A másik ok a jegybank álláspontja szerint az, hogy sokan kizárólag a törlesztő részlet alakulása szerint ítélik meg az elszámolást, s nem a tartozás volumene szerint. Az eredeti törlesztéshez való viszonyítás félrevezető lehet – szögezi le Windisch László, az MNB alelnöke. Aki például belépett az árfolyamgátba, annak a visszatérítéssel lényegében megszűnt a gyűjtőszámlán halmozódó tartozása. Ezt az addig is kamatozó összeget az öt év után lejáró moratóriumot követően kellett volna megfizetniük, de a jegybanki adatok szerint a gyűjtőszámlákon nyilvántartott tartozások 92 százaléka eltűnt az elszámolás következtében. Ezzel tehát már nem lesz gondja az árfolyamgátasoknak. Az viszont, hogy az ő törlesztő-részletük – törvényi előírás szerint – nem nőhet a 2015. januári mértékhez képest, több esetben nem volt egyértelmű a bankok által küldött tájékoztató levelekből, azok táblázataiban ugyanis a piaci, s nem az ily módon rögzített havi törlesztőről adtak számot (utóbbiakról aztán szerencsére az értesítő további, szöveges tájékoztatói tájékoztattak). A moratórium lejártával pedig továbbra is érvényes lesz az a kikötés, hogy az árfolyamgátasok onnan induló törlesztője legfeljebb 15 százalékkal haladhatja meg az ötéves időszakban, 180 forintos árfolyam szerint megállapított árfolyam mellett számolt törlesztést. Windisch László szerint ebben a körben a futamidő meghosszabbítása jelenthet megoldást.

Mások esetében az történt, hogy késedelembe voltak a hitel törlesztésével, márpedig így az elszámolás a pénzügyintézetnél felhalmozódott, késedelmi kamattal növelt elmaradást csökkentette. Az értesítők alapján tehát úgy tűnik, mintha nem kaptak volna vissza pénzt, pedig valójában a tőkén túli e „másik” tartozást, amit a bank szintén nyilvántart, most sikerült lenullázni, vagy lényegesen csökkenteni. Az elszámolás során – az

előzetes adatközlések alapján - a bankok összesen 744 milliárd forintot fizettek vissza, ebből 533 milliárd tartozáscsökkentésre ment el!

Windisch László szerint egy átlagos összegű devizaalapú hiteles összes tartozása így 16 százalékkal csökkent az elmúlt hetekben. Ezt még megfejelte, hogy a pénzügyintézeteknek át kellett állniuk a tisztességes kamatszintek felszámítására, ez a törlesztő-részletek kamattartalmától függően – ami alapvetően a hátralévő törlesztési idő függvénye – további csökkenést eredményez. Felvetettük, hogy ez még mindig messze van az egyes kormánypárti politikusok által korábban emlegetett 25-30 százalékos tartozás-csökkenéstől. A jegybanki alelnök arra hívta fel a figyelmet, hogy a jegybank mindig 15-25 százalékról kommunikált, de adott esetben valóban előfordulhat ennél nagyobb mérséklődés is, másrészt a forintosítás önmagában is (tehát az elszámolás hatásán túl) – figyelembe véve a mostani és a forintosításnál figyelembevett svájci frank árfolyam közti különbséget - kb. 15 százalék körüli összeggel alacsonyabb törlesztő-részletet eredményez. Ennél többet a Kúria döntése miatt nem lehetett elérni: az árfolyamváltozás kockázatát ugyanis a legfőbb bírósági testület ítélete szerint az ügyfél viseli, ha e tekintetben korrekt tájékoztatást kapott bankjától. Az autóhiteleseknél, ahol nem került sor – még – a forintosításra, a svájci frank időközbeni erősödése "üti ki" az elszámolás pozitív hatásait, így esetükben jellemzően változatlan maradt a törlesztő.

Marad még egy rejtély, jelesül az, hogy lesz-e folytatása az elszámolásnak? A politikai nyilatkozatok szerint nincs végleg lezárva az ügy. Ezt a véleményt osztja a jegybank is. A korábbi árfolyamveszteségek miatt ugyanis több mint százezer ügyfél a továbbiakban sem tudja fizetni a hiteleit. Ők az utcára kerülhetnek, ha nem reagál az állam. Alapvetően pénzügyi rendszeren kívüli megoldások jöhetnek szóba – mondja Windisch László. Ilyennek gondolja a családi csődvédelem bevezetését, a kilakoltatási moratórium szabályainak átgondolását, állami bérlakás-program beindítását, a Nemzeti Eszközkezelő további igénybe vételét. Ennél nagyobb mozgástér nincs, miután a Kúria kimondta, hogy a szerződéses jogviszonyokba a jogalkotás eszközeivel e tekintetben már nem lehet belenyúlni. Generálisan tehát nincs lehetősége a parlamentnek, hogy változtasson ezeken a jogviszonyokon, ezen érvényes szerződési kikötéseken. Az egyedi szinten folyamatban lévő pereknél a bíróságok fogják eldönteni, hogy az ügyfelek megkapták-e a bankoktól a megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázat mibenlétéről, de ez a többség számára egyértelműen nem járható út. Az biztos, hogy bármilyen új program csak a valóban fizetőképtelen ügyfelek esetében merülhet fel, de aki csak teheti, biztos, hogy jobban jár, ha – akár a bankjával kötött külön megállapodás szerint újraütemezve – fizeti tartozásának törlesztését.

Keretes írás **Érti? Nem érti?**

Kíváncsiak voltunk az alelnök véleményére, hogy szerinte mennyire közérthetőek az elszámolásról szóló banki tájékoztatók, egy átlagos felkészültségű devizahiteles képes lesz-e ez alapján megalapozott panaszt tenni. Windisch László azt tanácsolta, hogy alaposan, türelmesen olvassák át a tájékoztatót az ügyfelek. Ránézésre valóban számos dologról van benne szó, a tisztességtelenül elvont összegekről, az új törlesztőkről, szerződésmódosításról, jogorvoslatról. Sok információt kell tehát feldolgozni, de a jegybank szerint az alapvető banki tévedések kiszűrésére megadja a lehetőséget az értesítő. Az adatokat össze lehet vezetni a bankok korábbi havi egyenlegértesítőivel, a számítás alapjai így matematikatudás nélkül is ellenőrizhetők. Ha valaki kikéri részletes kimutatását, annak áttekintése már komolyabb elmélyülést igényel. Aki úgy érzi, tanácsadásra szorul, a bankok és az MNB mellett a jegybank által támogatott civil szervezetektől is kérhet segítséget.

Magyar Nemzeti Bank

Magyar Nemzeti Bank
Kommunikáció

Telefon: + 36/06 (40) 203-776, **Fax:** + 36 (1) 429-8000, **Email:** felugyeletisajto@mnbb.hu, **Web:** www.mnbb.hu